

Punkt, en Undtagelse, som jeg nærmest betragter som en Slags Forløber for den Regel, her foreslaas som almindelig. Paa alle andre Steder er det den almindelige Regel, at Hustruen følger Manden i den Henseende, saaledes altsaa, at en dansk Kvinde, der gifter sig med en Udlaending, taber sin danske Statsborgerret og bliver Udlaending, og omvendt, at den fremmede Kvinde, der gifter sig med en dansk Mand, faar dansk Statsborgerret. Dette er navnlig et Punkt, som i de mange Forhandlinger om saadanne Spørgsmaal har været overordentlig vanskeligt at gøre fremmede Stater indlysende, idet de slet ikke have kunnet begribe den Ordning, vi have paa dette Punkt. — Den tredje vigtige Forstel er den, at Indfødsret efter de hidtil gældende Regler egentlig aldrig kan bortabes, i alle Tilfælde ikke kan bortabes uden en derpaa rettet kongelig Resolution, noget, som i Praxis meget sjældent er forekommet. Ellers er det den gamle og oprindelige Regel, at Indfødsret slet ikke kan bortabes, end ikke ved, at man ned sætter sig i Udlandet eller lader sig gøre til Statsborger i en anden Stat. Ved Lov af 25. Marts 1871 gjorde man ganske vist et Skridt henimod en anden Opfattelse, men man gjorde det ikke fuldt ud, idet man nemlig ved denne Lov kun fastsatte, at den, der var bleven Statsborger i en anden Stat og havde taget Ophold uden for Danmark, fik sin Indfødsret suspenderet, men den kunde genopvaagne under en lettere Form end den for en fuldstændig ny Erhvervelse af Indfødsret foreskrevne. Det er ogsaa et Punkt, hvor vor Lovgivning er i Strid med de fleste fremmede Lovgivninger, idet nemlig de allerfleste Lovgivninger opstille en Regel, der gaar ud paa, at naar en Person bliver Statsborger, lader sig naturalisere i en fremmed Stat, taber han Indfødsretten. Og ved Siden af dette have de fleste Love ogsaa en Bestemmelse om, at den, der tager Ophold i et fremmed Land og forbliver der i mange Aar, — der kan naturligvis være nogen Forstel med Hensyn til, hvor lang en Arrække der fordras — derved taber sin Egenkab af Statsborger i det oprindelige Hjemland. Disse tre Forstelligheder er det dette Lovforslags Mening at fjerne, saaledes at vor Ret paa disse Punkter bliver stemmende med det, der er almindelig antaget andre Steder.

Saa er der endelig endnu et fjerde Punkt, hvori vor Ret hidtil ogsaa har staaet paa en særegen Maade, og hvor det er dette Lovforslags Hensigt at gøre en Forandring. Efter vor hidtil gældende Lovgivning maa der skelnes mellem Ind-

fødsret og Statsborgerret, idet nemlig ingenlunde alle, der maa siges at have Statsborgerret, derfor kunne siges at have Indfødsret. Det kan efter den bestaaende Ret være Genstand for Disput, hvad man egentlig vil betragte som det afgørende med Hensyn til, om en Person kan kaldes Statsborger eller ikke, men dersom man vil sætte det deri, at den paagældende har en Ret til at være her i Landet og ikke kan udvises hverken ved administrativ Foranstaltning eller efter Dom paa Grund af visse Forbrydelser — dersom man vil betragte det som det ejendommelige for Statsborgerret, bliver der en Modsetning mellem Statsborgerret og Indfødsret, idet Virkningerne af denne gaa videre, og ogsaa paa dette Punkt tror jeg, at vor Lovgivning staar noget særegent, idet der nemlig de fleste andre Steder ikke er gjort en saadan Forstel. Naar det erkendes, at man er bleven Statsborger, saa tillægges der vedkommende ogsaa alle de Rettigheder, der i Almindelighed knyttes til Statsborgerretten; eller i alt Fald væsentlig alle saadanne Rettigheder som f. Eks. de politiske Rettigheder, Valgret og Valgbarhed, og den Ret at kunne være Embedsmand. Der kan nok være enkelte Steder, hvor der er enestaaende Undtagelser, f. Eks. at der til ganske enkelte Embedsposter kræves foruden det, at man har den almindelige Statsborgerret, tillige dette, at man skal være født i Landet eller saadan noget. Men det staar som en ganske enestaaende Undtagelse; Reglen er, at alle disse Rettigheder følger med det at være Statsborger. — Det er ogsaa dette Lovforslags Hensigt paa dette Punkt at bringe vor Lovgivning i Harmoni med den øvrige almindelige Opfattelse andre Steder, saaledes altsaa, at den hidtilværende Adskillelse mellem Indfødsret og Statsborgerret skulde ophæves. Det er noget, som Lovforslaget har søgt at gøre indlysende ved overalt, hvor Indfødsret nævnes, at tilføje i Parentes „Statsborgerret“, hvilket dog imidlertid forekommer mig at være tilstrækkeligt at gøre eet Sted i Loven; det her lidt underligt ud, at det gennemføres i alle Paragrafferne.

Jeg tror, at man i det hele og store maa slutte sig til dette Forslag og erkende, at det er et betimeligt og et rigtigt Skridt, Regeringen har gjort, at sætte denne Sag i Bevægelse ved først at faa den forhandlet i en Kommission, sammensat af delegerede fra Sverige og Norge og Danmark, og dernæst at forelægge den her i Tinget væsentlig i Henhold til Kommissionens Resultater. Denne Sagens Forhistorie fører nu efter min Mening til, at man maa være meget